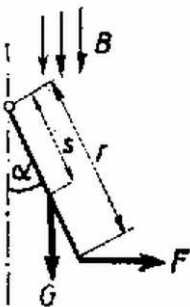


A merev keret száraitra ható, az áram és a mágneses tér kölcsönhatásából származó erők párhuzamosak a rögzített tengellyel, a lengést nem befolyásolják. Forgatónyomatékok csak a keret vízszintes részére ható $F = BIr$ nagyságú, az áramra és a térre egyaránt merőleges irányú erő ad. Ha a keret két szarát állandó I áramot biztosító áramgenerátorra kapcsoltuk, akkor az F erő is állandó marad.

Számítsuk ki F -et!



Az ábra alapján az egyensúly feltétele

$$Fr \cos \alpha - Gs \sin \alpha = 0,$$

ahol $G = 3mg$, m az egyes részek tömege, $s = (2/3)r$ a súlypont és a tengely távolsága. Ebből

$$F = \frac{2mg \sin \alpha}{\cos \alpha}.$$

Tegyük föl, hogy a keretet kitérítjük egyensúlyi helyzetéből φ szöggel. A rá ható forgatónyomaték ekkor

$$M = Fr \cos(\alpha + \varphi) - Gs \sin(\alpha + \varphi).$$

A szögfüggvényekre vonatkozó összegzési szabályokat felhasználva és F , G , s értékeit behelyettesítve nyerjük

$$M = -2mgr \sin \varphi \left(\cos \alpha + \frac{\sin^2 \alpha}{\cos \alpha} \right) = -\frac{2mgr \sin \varphi}{\cos \alpha}.$$

A rendszer tehetetlenségi nyomatéka a rögzített tengelyre nézve

$$\Theta = mr^2 + 2 \cdot (1/3)mr^2 = (5/3)mr^2.$$

Ha csak kis kitéréseket engedünk meg, azaz $\sin \varphi \approx \varphi$, akkor a mozgásegyenlet

$$\frac{d^2 \varphi}{dt^2} = \beta = \frac{M}{\Theta} = -\frac{6g\varphi}{5r \cos \alpha}.$$

Vessük ezt össze a harmonikus rezgőmozgás

$$\frac{d^2 \varphi}{dt^2} = -\omega^2 \varphi$$

egyenletével! Látjuk, hogy a rezgésidő esetünkben

$$T = \frac{2\pi}{\omega} = 2\pi \sqrt{\frac{5r \cos \alpha}{6g}}.$$